

BUDAPEST FŐVÁROS
XV. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZATA
ALPOLGÁRMESTER

Polgármesteri Kabinetre
leadva:

2014. MARCH 24.

Átvette: ..... *Gy.é* .....

Ikt.sz.: 54-82 /2014.

SÜRGŐSSÉGGEL

Kt. ülés száma: 53-5 /2014.

az SZMSZ 38. § (1) bekezdése alapján

Az ülés időpontja: 2014. március 26.

(Témafelelős: Főépítési, Városfejlesztési
és Üzemeltetési Főosztály)

ELŐTERJESZTÉS

az isaszegi „Honvéd-emlékmű” rekonstrukciójának támogatására

Tisztelt Képviselő-testület!

Radnay Béla szobrászművész alkotása, mely az 1849. április 6-i isaszegi győzelem 50. évfordulójára készült országos közadakozásból, Isaszegen, a Szobor-hegyen (Szabadság-hegy) található. A kovácsoltvas kerítéssel körülvett szobor korabeli öltözékben menetelő, zászlótartó honvédet ábrázol. Talapzatán a négy vezető tábornok - Görgey Artúr, Damjanich János, Klapka György és Aulich Lajos - domborműve látható. A szobor talapzata alatt kriptát alakítottak ki, ide gyűjtötték össze a falu belterületén elesettek földi maradványait.

Kovácsné Halomházi Zsuzsanna isaszegi önkormányzati képviselő felkarolta az emlékmű felújításának ügyét. 2012. év elején azzal a kéréssel fordult a településen működő vállalkozások, civil szervezetek és lokálpatrióta lakók felé, hogy segítsenek megmenteni a Honvéd-emlékművet. Adományokból eddig 1.817 E Ft gyűlt össze.

Az Isaszegi Önkormányzat a Pilisi Parkerdő Zrt. hozzájárulásával pályázatot nyújtott be a Nemzeti Kulturális Alaphoz, melynek eredményeként 2.500 E Ft. támogatást nyertek.

A szobor restaurálására az önkormányzat 2014-ben pályázat kiírásával keresett vállalkozót. A pályázat eredményét 2014. március 24-én 10 órakor hirdették ki. Ekkor vált egyértelművé, hogy a már rendelkezésre álló forrásokon kívül, még *600 E Ft* hiányzik a restauráláshoz.

Az emlékmű felújításán kívül, az isaszegi önkormányzat régi szándéka emléktáblák állítása a csatában elesett hősök emlékére.

Azzal a kéréssel fordulok a Tisztelt Képviselő-testülethez, hogy a nemzet számára oly becses, 1848-49-es szabadságharc nevezetes helyszínén állított emlékmű felújításához, továbbá új emléktáblák állításához a XV. Kerületi Önkormányzat is nyújtsion anyagi támogatást, *1.000 E Ft* értékben.

A szobor Isaszeg Város Önkormányzatának tulajdonában van, ezért a Tisztelt Képviselő-testület hozzájárulása szükséges a támogatás biztosításához és átadásához.

A működési célú támogatás átadására Támogatási Szerződés keretében kerülhet sor.

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy bruttó *1.000 E Ft*-nak Isaszeg Város Önkormányzata részére történő átadásával, járuljon hozzá Radnay Béla szobrászművész Honvéd-emlékművének restaurálásához, valamint az elesettek emlékét megőrző emléktáblák állításához.

A támogatáshoz a 2014. évi költségvetés I. sz. módosítása keretében kell forrást biztosítani, a költségvetés 3.2. mellékletében a „Működési célú támogatási kiadások” előirányzat terhére.

Budapest, 2014. március ,, 24. ,,.

Vizér Klára
alpolgármester

Melléklet: 1. Kivonat az Isaszeg Önkormányzati Tájékoztató 2014. márciusi számából
2. Az isaszegi csata leírása (Forrás: internet)

Témafelelős: Főépítész, Városfejlesztési és Üzemeltetési Főosztály

Egyeztetésre megküldve: 2014. hó nap

Címzett:

Bizottságok: KKES SZCST TVÉK PJ
X X

Jegyzői láttamozás: 2014. 03 hó 24 nap

Aláírás:

Meghívandók:

Az előterjesztést kapják:

Határozati javaslatok:

A Képviselő-testület úgy dönt,

1. hogy Isaszegi Város Önkormányzata részére történő 1.000 E Ft összegű támogatás átadásával hozzájárul Radnay Béla szobrászművész isaszegi Honvéd-emlékművének restaurálásához, valamint a csatában elesettek emléktábláinak felállításához;

Határidő: 2014. március 26.

Felelős: polgármester

2. felkéri a polgármestert, hogy az isaszegi Honvéd-emlékmű restaurálásához és a csatában elesettek emléktábláinak felállításához nyújtandó támogatás forrását a 2014. évi költségvetés I. sz. módosítása keretében biztosítsa úgy, hogy a 2014. évi költségvetés 4.3. mellékletében a „066020 Város- és községgazdálkodási egyéb szolgáltatások, kormányzati funkció dologi kiadásai” előirányzatot 1.000 E Ft-tal csökkentse, a 2014. évi költségvetés 3.2. mellékletében a „Működési célú támogatásértékű kiadások” előirányzatát 1.000 E Ft-tal emelje meg.

Határidő: 2014. évi költségvetés I. sz. módosítása

Felelős: polgármester

3. felhatalmazza a polgármestert, hogy isaszegi Honvéd-emlékmű restaurálásának és a csatában elesettek emléktábláinak felállításának céljára, a Budapest XV. Kerületi Önkormányzat által nyújtandó támogatás biztosításához Isaszegi Város Önkormányzatával kössön támogatási szerződést.

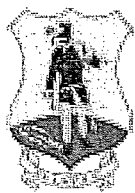
Határidő: a 2014. évi költségvetés I. sz. módosítást követő 30. nap

Felelős: polgármester

Az 1. és 3. határozati javaslatok elfogadásához egyszerű, a 2. határozati javaslat elfogadásához minősített szavazattöbbség szükséges.

A döntések alapjául szolgáló jogszabályhely: Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 10.§ (1) és (2) bek.;

BF

ISASZEG

ÖNKORMÁNYZATI TÁJÉKOZTATÓ

XIII. ÉVFOLYAM, 3. SZÁM • 2014. MÁRCIUS

Adományozók, akik a honvédelelmű felújítására nyitott számlára befizettek

Csömör Nagyközség Önkormányzata, Isaszegi Múzeumbarátok Köre, Isaszegi Erdőbirtokossági Társulás, Isaszegi Gábor Dénes Iskola tantestülete, Isaszegi Római Katolikus Egyházközség, Isaszegi Természetbarát Klub, Isaszeg Város Önkormányzata (képviselői tiszteletdíj-lemondás), Alapfokú Művészeti Iskola (koncertjegyek bevétele), Argalász Kálmán, Balog Istvánné, Barkóczy Balázs, Barkóczy Ferenc, Barkóczy Richárd, Benik Balázs, Berkes István és Dunai Melinda, Buvár József, Csajkovszki György, Csordás Noémi, Dobos Olga, dr. Dürr Sándor, Ezüstkehely Bt, Forczek

Ferencné, Földi Istvánné, Garasanin Péter, Grznár József, Gulyka József címzetes esperes prépost, Hacsku Tibor, Hargitai Ernő, Hatvani Miklós, Homonnay Péter, Horváth István, Hoványi Ferenc, Hyperboreus Kft., István húsbolt, Jakus Istvánné, Jánosi Józsefné, Jánosi József, Kertész Jánosné, Kókainé Ézsias Ilona, Kókai László, Kovácsné Halomházi Zsuzsanna, Könczöl Gábor, Körmendi Zsolt, Kóvágó István, Lelik Pál, Máté Endre, Mesterházy Attila Csoba, Min-Oil Kft., Németi Attila, Notter Béláné, Notter Béla, Pásztor László, Péntes János, Ságodi Jánosné, Sipos László és

neje, Sós Perc Pékség, Szabó Lászlóné, Szatmáry Zoltán, Szilárdi László, Szmalicza Bernadett, Takács Zsuzsanna, Tihanyi Istvánné, Tóth Józsefné, Tóthné Szabó Ildikó, Vivien butik.

A Csata vendéglőbe

Tisztelt isaszegi polgárok, tisztelt olvasók!

Az Isaszegi Önkormányzati Tájékoztató 2012. márciusi és júniusi számában kértem a város lakosságát, segítsenek megmenteni a honvédelmi emlékművet.

Örömmel tájékoztatom Önöket, hogy a felújítás lehetősége mára már elérhető közelségbe került. Önkormányzatunk a Pilisí Parkerdő Zrt. hozzájárulásával részt vett a Nemzeti Kulturális Alap által kiírt pályázaton, s a felújításhoz 2,5 millió forintot nyert. Az adománygyűjtésből 1 817 000 forint gyűlt össze a Vállalkozók Isaszegi Egyesülete által nyitott számlán, amely összeg átutalásra került az önkormányzat – szintén elkülönített, a pályázati önrészt biztosító – számlájára, egyúttal az adománygyűjtésre nyitott számla megszüntetésére került. Kíráásra került a pályázat a kivitelező restaurátor személyére. A pályázatok beérkezése után derül ki, hogy a rendelkezésre álló összeg elegendő lesz-e, vagy szükséges lesz még pótolni.

Több alkalommal ért az a vád, hogy „magamhoz ragadtam” a felújítás ügyét. Nos, aki ezt állítja, ki kell ábrándítanom. Valóban tőlem származott az ötlet, valóban én kezdtem utánajárni, mik a lehetőségeink, hogyan lehet ezt a nagyon rossz állapotban lévő szobrot megmenteni. Nem kívánom

részletezni, mennyi időt, pénzt és energiát fektettem bele, hiszen önként vállaltam. Egy fecske azonban nem csinál nyarat. Rengeteg segítséget kaptam az elmúlt két év folyamán. *Hatvani Miklós, Péntes János, Mészáros Gusztávné, Horváth István, Könczöl Gábor, Harmati Lászlóné, Képes Tamás, Szabó Sándor, Juhász János, dr. Busai György*, valamint Önök segítettek abban, hogy a felújítás megvalósulhasson.

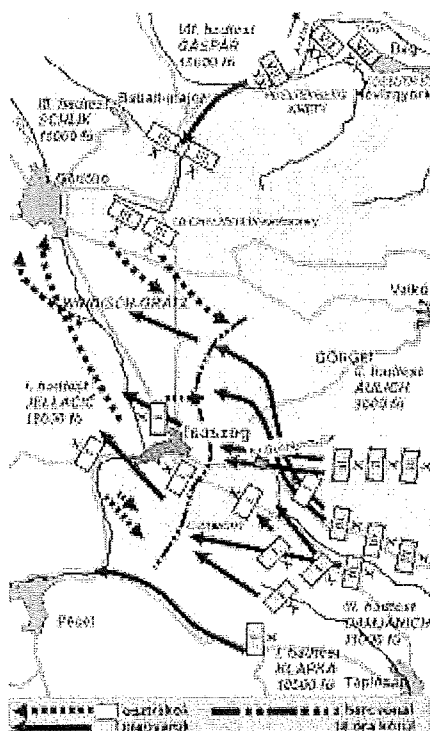
Vállalkozók, civilszervezetek, múzeumbartók, nyugdíjas-klubok, művészek, pedagógusok, diákok, isaszegi és nem isaszegi emberek, vagyis lokálpatrióták fogtak össze annak érdekében, hogy az emlékmű ne menjen végképp tönkre. Gyűjtöttek és szerveztek, főztek és sütöttek, zenéltek és énekeltek, leveleket írtak, plakátokat és adományleveleket nyomtattak, kiürítették az adománygyűjtő ládákat, minden forintról jegyzőkönyvet készítettek, az összegeket befizették a számlára. Tettek azért, hogy Isaszeg jelképe unokáik számára is látható legyen, ne csak képeken, hanem a maga valójában.

Akik adtak, valóban lokálpatrióták, fontosnak érezték a célt. Köszönet illeti őket minden adományért, minden elért végzett tevékenységért.

Kovácsné Halomházi Zsuzsanna képviselő

2. melléklet 1. oldal

Az isaszegi csata

1848-ban Magyarországon kitör a forradalom és szabadságharc , melynek hullámai elérik Isaszeget is . 1849. április 6-i híres csata , melyre joggal büszkék a helyi lakosok a szabadságharc egyik legjelentősebb győzelméé volt . Itt következéék a csata leírása :

Április 6-a nagypéntek , a magyar szabadságharc aranybetűkkel írt napja . A tápióbicskei győzelem után (ápr. 4-én) Windischgrätz az osztrák haderők főparancsnoka , hadtesteit egyesítve Jellasics, majd Schlick vezetésével megszállta az isaszegi dombokat. Itt akarják a magyar sereg Pest felé való előretörését kivédeni . A kiadott parancs szerint az első hadtestnek Klapka György vezetésével Sápon keresztül , a III. hadtestnek Kókánál Damjanich János vezetésével és egy-egy lengyel légióval a szentkirályi erdőn keresztül Isaszegig kellett előrenyomulnia . A II. hadtestnek Aulich Lajos vezetésével Dányig kellett nyomulnia. (A szájhagyomány szerint 100 tagú szabadcsapat is csatlakozott a sereghez.) A hadak e mozdulatából látszik , hogy ütközetre kerül sor Isaszeg körül , melynek erdős, dombos vidéke igen kedvező helyzetet nyújt védelmi harcra . A császáriak ágyú és röpentyű ütegeiket , melyekben a mieink felett bővelkedtek , a magaslatokon , az erdők szélein , a szorosok torkában a legkedvezőbb fekvésben állíthatták fel támadó hadaik ellen . Az ellenség a Pap-hegy oldalában , e vonalon táborozott . A velük szemben lévő dombtetőn volt a honvédségi vezérkar tüzérségi álláshelye (a mai református templom helyén) . Az osztrákok golyózáporral rohamozták az álláshelyet . Wysoczky József vezetésével a lengyel légió és csapataink a támadást elhárították , sok ágyút zsákmányolva . A Szobor-hegyen (volt Zsidó-hegy) az osztrák tüzérség 30 ágyút állított , de a magyar gyalogság szurony rohamtámadással elfoglalta az ágyúállásokat (a mai honvédsírok helyén) . Az ellenség az erdőt meggyújtotta . Klapka zászlóaljai nehezen vergődtek át az égő hegyoldalon . A késő déli órákban (2 óra körül) kezdődik a csata . Klapka zászlóaljait Jellasics csapatai visszaűzik , ráadásul a honvédek közül sokan

2. melléklet 2. oldal

elhajigálják homokkal és békasóval töltött puszkagolyóikat , vele együtt a jó töltényeiket is . Damjanich , Klapka támogatására Kiss Pál dandárát küldte Szentgyörgy majoron át , és értesítette az Aulich hadtestet , hogy fejlődjék fel a csataterre . Bizott a Gáspár tábornok vezette VII. hadtest megérkezésében , aki azonban Aszód felé vonult . Az öntevékeny Kmetty ezredes könnyítette meg a hadtest küzdelmét , egy lengyel légióval . Damjanich megfogyatkozó pirossapkásai visszaszorultak , a kezdeményezés az osztrákok kezébe csúszott át . A Kókán tartózkodó Görgey egy előre lovagolt nyargonc útján du. 3 órakor értesült a csata állásáról . Begombolta vidrabőr kabátját és elvágtatott . Azonnal intézkedett , hogy a tartalékban álló hadtest is induljon előre . Du. 4 órakor ért a Királyerdő szegélyére , ahol Aulich zászlóaljait látta maga előtt menetelni , melyeket a Dányban lévő Bayer korábban elindított. A hadtest két részre oszlott. Az egyik fele Klapka támogatására indult, a másik Damjanich felé vett irányt . Görgey a balszárny felé vágatva kellemetlen meglepetéssel látta , hogy Klapka csapatai reményvesztetten özönlenek vissza . Vezérük azzal indokolta, hogy gyalogsága ki van már merülve , ellövöldözte töltényeit , jobb lesz ma nem erőltetni a dolgot . Erre Görgey méltó haraggal kiáltott: - Ma győznünk kell , vagy visszavonulnunk a Tisza mögé , így áll a választás . - (E pillanatot örökíti meg Than Mór , a szabadságharc szemtanú festője.)

E győzelmi akarat hatására Klapka új lélektől telve –Előre !- kiáltással visszafordította csapatait . Görgey döntőelzántsággal állt a hadművelet élére . Damjanich-hoz sietve nem fogadta örvendetes kép . Kiss Pál dandára és Damjanich déli szárnya között úr tátongott . Ott volt ugyan Nagy Sándor lovassága , de hátrálásban . Az erdőtől jobbra-balra fél ívben kerítve feküdt a csatater . Középen maga Görgey vezényelt személyesen . Két szárnyon dühöngött a csata , itt alakult ki a döntő küzdelem . Közben Gödöllő felől lovas tömegek bukkantak fel . Görgey rohamra küldött tíz huszárszázadot az osztrák vállalkozás megelőzésére . A bán lovassága nem tudott összeköttetést teremteni az osztrák lovasokkal . Zavaros csatazaj hallatszott az erdőben . Aulich csapatai Damjanich csapatait a sötétségben ellenségnek nézték , és tűz alá vették . A félreértés lassan eloszlott . A királyerdő feléből a császáraikat kiszorították , a tűzvonal mindinkább távolodva , Isaszeghez közeledett . 7 óra körül az ellenséget kiűzték a faluból . A házak lángoltak a lecsapódó golyózáportól . Az egész vonalat ágyúfüst és csatazaj töltötte el . A Rákos-patak hídját a magyar tűzéréség tűzzel árasztotta el . A lengyel légiók , akik a tűzéréség álláshelyeit védték a befejezésig , kitűntek vakmerő bátorságukkal . Ha mi vállat vállhoz vetünk , Ketten együtt nem veszthetünk . (énekelték a légiósok) . A mi és a ti szabadságtokért (bízottat Wysoczki) . A mocsaras talajon az osztrák lovasság nehezen tudott átkelni , sokan belevesztek . A magyar csapatok felhatoltak a Rákos jobb partján levő magaslatokra . Jellasics elrendelte a visszavonulást Gödöllőn keresztül a fővárosba . A harc az est beálltával megszűnt , csak Damjanich és Schlick csapatai között folyt a csatározás éjjel 11-12 óráig . Minden oldalról hangzott a diadalmas győzelmi kiáltás . Íme más világ nyílik, estére már magyarok jönnek parochiára , míg ebédet 18 személyre Jellasics báró rendelt . Seregei mindent kiraboltak , a templom is nagy kárt vallott . - jegyezte a parochia lelkésze a Historia Domusba (mely 1710-ben elpusztult és 1811 évtől újat vezettek) itt harcolt Kazinczy Lajos , Kazinczy Ferenc nyelvújító fia , aki a 15. vértanú lett Damjanich és Aulich után . Ebben a véres küzdelemben különböző források szerint 26-28 ezer magyar , 1500 lengyel (3 légió) és 100 tagú szabadcsapat küzdött 40 ezer osztrák ellen . Az Isaszegiek neve olvasható a múzeumban . Volt olyan család , ahol heten is katonának álltak . A halálos veszteség mindkét részről megközelítette az ezer főt . Görgey a győzelem után megírhatta hadijelentésében : Miénk a győzelem . Kossuth aki 8 napja követte a hadvezetést , 7-én Gödöllőn a következőt írta az Országos Honvédelmi Bizottmánynak : Tegnap vitéz seregeink az ellenségnek seregét Isaszeg vidékének irtózatoss pozícióiból tökéletesen kiverte . Tisztelettel kell meghajolni Görgey fővezér előtt , a többi vezérek előtt és az egész lelkesült hadsereg előtt . Minden ember teljesítette kötelességét . Görgey csapataihoz ezeket a szavakat intézte : Győzelemről , győzelemre hordjátok zászlóitokat . Nagy tettek tükrözik vitézségeket és bátorságokat.